

СЕКЦІЯ 2. ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Гевко О. І.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної
педагогіки та дошкільної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка,
м.Дрогобич*

Мельник Н. М.

*здобувач освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка,
м.Дрогобич*

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧИННИК ВЗАЄМОДІЇ ПЕДАГОГІВ ТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Актуальність дослідження. Демократизація системи освіти в Україні потребує посиленої уваги до спілкування педагога і дітей, що передбачає ефективну організацію навчально-виховного процесу в закладах дошкільної освіти. Провідними принципами демократизації спілкування у закладі дошкільної освіти є налагодження самоорганізації, саморозвитку як педагогів, так і дітей дошкільного віку, а також їх батьків, які мають здійснюватися на постійній активній взаємодії усіх учасників навчально-виховного процесу. Адже вихователь є «реформатором всього життя дитини, соціальним архітектором юної особистості»[2, с.5]. Забезпечення різних видів діяльності дитини визначається успішним розв'язанням педагогічних ситуацій, пошуком нових вирішень конфліктів, оригінальних технологій виховання дітей дошкільного віку.

Отже практична підготовка студентів до виховної роботи у закладі дошкільної освіти повинна передбачати активізацію підготовки майбутніх педагогів, основою якої має бути готовність до взаємодії з дітьми дошкільного віку як в групі, так і з кожною дитиною зокрема, що має ґрунтуватися на творчій та пошуковій самостійній роботі

студентів та буде спрямована на розв'язання актуальних проблем управління виховним процесом і демократизацію взаємодії педагогів та дошкільників.

Спілкування як чинник взаємодії між дітьми дошкільного віку розглядалися науковцями, дослідниками В. Абраменковим, І.Козаком, О.Козлюком, В.Котирло, Т.Поніманською; демократизацію взаємодії у закладі дошкільної освіти, вплив спілкування з однолітками на соціально-емоційний розвиток особистості, гуманні взаємини досліджували Л.Артемова, О. Кононко [3]

Виклад основного матеріалу. Перебудова системи взаємодії дітей дошкільного віку та вихователів на основі демократичних засад означає створення таких умов, за яких дошкільники зможуть діяти як суб'єкт власного виховання, забезпечуючи взаємодію усіх учасників процесу виховання, що й передбачає надання дітям самостійності і самовідповідальності. Звідси випливає важливість стимулювання процесів самоорганізації та самореалізації особистості, пізнання самої себе, способів роботи над собою, що веде до формування у ній миролюбності, милосердя, сміливості, працьовитості тощо.

У дошкільному віці взаємодія дитини зі світом реалізується через різноманітну діяльність, через спілкування, ігри, нескінченний потік запитань, дитяче розмірковування, спроби зробити щось самому. Усі ці види та форми діяльності супроводжуються успішністю та значними здобутками при підтримці, толерантному спілкуванні, незначній допомозі, якщо це необхідно, дорослого – педагога чи батьків, але лише тоді, коли відбувається демократизація всього навчально-виховного процесу.

Ми виділили основні аспекти демократизації спілкування між педагогами та дітьми дошкільного віку, які необхідно формувати у майбутніх вихователів як чинник майбутньої міжособистісної професійної взаємодії у закладі дошкільної освіти.

У навчально-виховному процесі вихователям для налагодження гуманних демократичних стосунків між самими вихованцями, між вихованцями та педагогами необхідно:

- організовувати педагогічну взаємодію на принципах доброзичливості, тактовності, поєднанні вимогливості із наданням дошкільникам можливостей прояву власної ініціативності та самостійності;

– створювати і постійно підтримувати в закладі дошкільної освіти сприятливої психолого-емоційної атмосфери;

– здійснювати адекватне оцінювання індивідуальних та вікових особливостей кожної дитини, мотивів їх вчинків та поведінки, умінь дошкільників спілкуватися з іншими дітьми та, при швидкому орієнтуванні у різних педагогічних ситуаціях, неупереджено врегулювати різноманітні конфліктні ситуації, емоційні стани та збудження, спрямовувати діяльність як кожного дошкільника, так і колективу дітей;

– організовувати міжособистісну взаємодію між вихованцями;

– доступно і переконливо доводити до дітей дошкільного віку навчально-виховну інформацію, одночасно переконуючись у своєчасному і глибокому її засвоєнні;

– особистісна відкритість, субординованість, соціально-педагогічна дистанційованість у спілкуванні з дітьми поряд із проявом взаєрозуміння, любові до дітей дошкільного віку.

Основними чинниками демократизації спілкування педагогів та дітей дошкільного віку є спрямованість спілкування на індивідуальність дошкільника; наявність у вихователів професійно-ціннісних орієнтацій, готовність до міжособистісної та до інтерактивної взаємодії з дітьми, відкритість і статусна субординація, інформаційно-сміслова спрямованість педагогічної взаємодії, емоційність вербальних і невербальних засобів спілкування [1, с.250]

Важливим аспектом в особистісно-орієнтованому гуманістичному спілкуванні педагога з дітьми дошкільного віку є підтримка дошкільника у всіх видах його діяльності із використанням похвальних, стимулюючих фраз, наприклад: «Молодець!», «В тебе все вийде!», «Добре!», «Дуже добре!», проте, використання таких стимулів повинно використовуватися дозовано у навчально-виховному процесі.

Непевненість, нерішучість у діях дитини доцільно підбадьорювати, вказувати на значимість виконання дитиною певних початкових кроків чи починань, тобто: «Як вдало ти підбрав кольори!», «Так, дійсно! Нам дуже цікава твоя розповідь!»

Важливою також є обов'язкова увага до дій кожної дитини, до її висловлювань, до її потреб бути вислуханою без зайвих пауз, відтермінувань, зайвих моралізувань та надмірних повчань, адже кожний дошкільник хоче почути відгук про певну подію

відразу, як тільки ця подія відбулася або одержати пораду, а не осуд, чому та чи інша подія відбулася не зовсім так, як цього хотілося.

Лише за дотримання демократизації у спілкуванні педагогів та дітей дошкільного віку можна досягнути партнерської взаємодії між вихователями та дошкільниками для успішного творчого формування підростаючої особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабич Н. Основи культури мовлення. Львів, 1990. 544 с.
2. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» / наук. кер. та заг.ред. О.Л.Кононко. 2-ге вид.випр. К.:Світлич. 2009. 208 с.
3. Онофрійчук Л. Сучасні підходи у підготовці майбутніх вихователів дітей дошкільного віку до управлінської діяльності. *Молодь і ринок*. №2 (121), 2015. С.118–121.

Гевко О.І.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної
педагогіки та дошкільної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка,
м. Дрогобич
Мудра М.В.,
здобувач освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка,
м. Дрогобич

ГУМАНІЗАЦІЯ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНИХ ЗАНЯТЬ

Актуальність дослідження. Вимоги часу зобов'язують працівників дошкільних установ шукати нові методи навчання та подачі інформації. Це обумовлено необхідністю індивідуального підходу до кожної дитини, який дозволяє виявити її інтереси, здібності, творчі задатки. Одним із способів реалізувати цю вимогу є впровадження інтегрованих занять у закладі дошкільної освіти.